

Pojkars antipluggkultur möjlig att förändra

Fredrik Zimmerman

- Varför presterar pojkar generellt sämre än flickor i skolan?

Klass 9d och 9e

- De två klasser som jag följde bestod av 20 elever (13 flickor och 7 pojkar), respektive 19 elever (9 flickor och 10 pojkar).
- Efter SCB:s socioekonomiska indelning kom cirka hälften av eleverna från familjer med arbetaryrken och resterande hälften hade föräldrar med tjänstemansyrken förutom några som var företagare.
- Ungefär en fjärdedel av eleverna hade en historia av invandring familjen.

Varför retar killarkompisar varandra?

- Få högre status
- Visa sig tuff och tålig (iscensätta maskulinitet)
- Bli socialt accepterad (pojkar vill bli omtyckta)
- Visa intimitet

- **Sai:** Alla har ju känslor även om man inte är tjej.
- **Vincent:** Man visar dom olika mycket bara.
- **Sai:** Ja.
- Kort tystnad.
- **Sai:** För killar har ju fått sådan uppfostran att dom ska vara starka och sånt medan tjejer kanske inte har samma. Dom har inte sånt krav på sig själv att dom inte får gråta som vi killar har.
- **Alexander:** Det är som han säger, vi har ju blivit uppfostrade att vi ska vara starkare på det sättet.

Olika skolor har olika normer

- Antipluggkultur
- Ingen ansträngningskultur
- Pluggkultur
- Visar att normer är föränderliga

Antipluggkultur

- Det anses vara en feminin handling att studera
- Killar som får bra betyg blir retade
- Killar som svarar uppgiftsorienterat tystnar
- Tjejer störs i sitt studerande

Ingen ansträngningskultur

- Harry Potter - syndromet
- Harry Potter *är* duktig på magi
- Hermoine Granger *blir* duktig på magi

Pluggkultur

- Pojkar kan visa jämnåriga att de studerar ambitiöst utan en social kostnad
- Pojkar anser att man *blir* bra i ett ämne

Pluggkultur

- Ett gäng killar sitter runt ett bord och pratar om fotbollsspelare som spelat i det mest framgångsrika lokala laget och blivit fotbollsproffs. De uttryckte förvåning när en av killarna inte visste vilka fotbollsspelarna var. När de slutat att prata fotboll återgick de till studierna. Jag sitter i hörnet i rummet vid ett annat bord. Efter ett tag kommer en kille fram till killarna som sitter runt bordet. Den nya killen sätter sig inte ned utan frågar om de sett filmen om vatten (de arbetar med ämnet vatten i naturvetenskapen, hur det renas så att vi kan dricka det och dylikt). En av killarna svarar att han sett den. Den nya killen frågar om filmen var bra. Han får som svar att man lärde sig ganska mycket av den. "Okej, då ska jag se den. Jag ska bara gå på toa först" svarade killen. "Jag med" sa en annan av killarna och det är flera av killarna som går iväg och jag antar att alla ska gå på toaletten. En av killarna som satt vid bordet innan kommer tillbaka och hämtar sina böcker vid bordet. "Vart ska du?" frågar en av killarna som sitter kvar. "Jag ska med och kolla på filmen om vatten" svarade killen. "Okej, vi syns vid lunchen" svarade killen som satt kvar vid bordet. (Fältanteckning)

Pluggkultur

- **Johannes:** Dom ser mig eller oss typ som efterblivna som inte pluggar
- **Maria:** Typ
- **Lovisa:** Att dom inte kan plugga
- **Mia:** Att dom inte kan någonting, nån av oss
- **Johannes:** Ja
- **Johannes:** Typ jag ska gå upp och plugga, jaha det var ju något nytt typ (föreställer rösten).

Pluggkultur

- **Sai:** Den här skolan har inte alls mycket sånt, det är mest positivt tycker jag.
- **Jacob:** Ifall det är nåt så tar dom tag i det på en gång.
- **Sai:** Det som är bra med det också är att lärarna dom, vad heter det, dom tar ju verkligen tag i det och löser det. Det är inte direkt att dom kommer och skäller ut dom utan dom hjälper till bara liksom

Pluggkultur

- **Sara:** Jag har inte märkt det någonting.
- **Lova:** Nej, inte jag heller. Det rättar ju till sig också de har ju gjort så att skolan inte ska bli lika mycket mobbing med glasväggar och det ska vara lätt att se in till rum och sådär. Så är lärarstationerna öppna så att man ser allt.
- **Sara:** Det är lärare överallt och så det är inte nån som kan få chansen att mobba någon heller.

Förmågor som gynnar prestationer i skolan

- Resonera att man **blir** bra på något, man **är** inte bra på något
- Självdisciplin (göra något som man inte vill just nu, skjuta upp belöningar)
- Att uppfatta hur vuxna/lärare vill att något ska utföras
- Ett mer utvecklat språk

Pluggkultur

- **Alexander:** Man får ett försprång om man går på den här skolan för att man fattar lite mer hur det går till.
- **Christopher:** Ja.
- **Amelia:** Man vet att man måste ta ansvar.
- **Christopher:** Man vet vad det innebär

Att uppleva att man inte kan plugga

- Pojkar utför kontraproduktiva handlingar mot att prestera väl i skolan i högre grad än flickor
- Byter normsystem till ett där man har hög status och känner sig kompetent

Att uppleva att man inte kan plugga

- Jag kikar runt i salen när lektionen startar och ser att han är den enda eleven som sitter ensam i salen. När Gabriel hade satt sig ned flyttade jag mig närmare honom. Så fort lektionen har startat tar Gabriel fram sin mobil och börjar kika på den. Hans handlande påminner om hur fyrangänget agerar i den stora hörsalen de gånger som jag har suttit med dem. Efter ett tag sätter Gabriel hörlurar i öronen och börjar lyssna på musik. Sittandes rör han sin kropp i takt med basen från musiken. Jag hör basen för att jag sitter nära, men musiken verkar inte höras av någon annan i salen så han stör ingen. Han sitter på detta sätt i stort sett hela lektionen tills han tillsammans med alla andra går ut efter lektionens slut. (Fältanteckning)

Att uppleva att man inte kan plugga

- Det finns olika tolkningar man kan göra av Garbiels agerande. En tolkning kan vara att musiken han lyssnar på är så enormt bra även vid låg volym att han bara måste dansa med kroppen en hel lektion på fyrtiofem minuter. En annan tolkning som också är möjlig är att Gabriel väljer att ständigt göra dansande rörelser med kroppen för att gestalta en kille som inte deltar i undervisningen.

Att uppleva att man inte kan plugga

- Om man inte ger sig in i tävlingen kan man inte förlora
- Om man struntar i provet kan man inte misslyckas